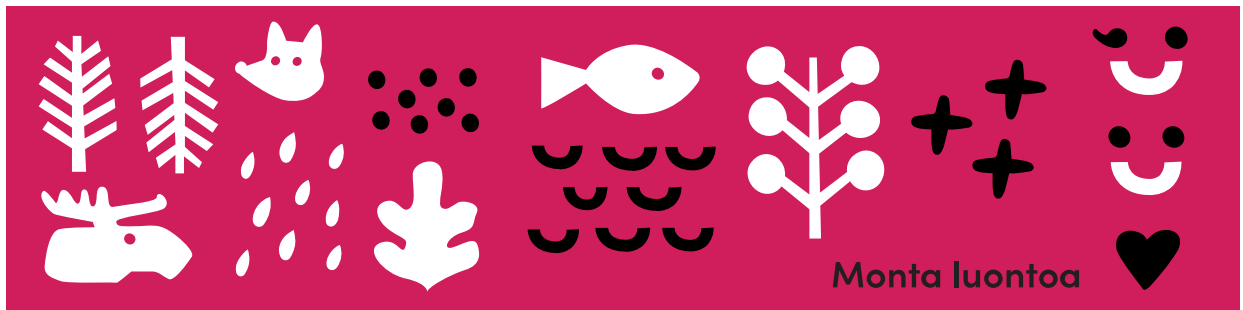

Kuntastrategia

Mittaristo

Tietolähteet ja laskentaperiaatteet

Hollola

SISÄLLYSLUETTELO

1	MITTARIT KUNTASTRATEGIAN TULOKSEN MITTAUKSESSA	3
1.1	Kuntien tehtävät ja kuntastrategia.....	3
1.2	Mittareista yleisesti	3
2	Hollola – kuntastrategian mittari	4
2.1	Strategian mittareista Hollolan kunnassa	4
3	Hollola – kuntastrategian mittari	5
3.1	Mittareille yhteinen tilastoaineisto	5
3.1.1	Asukasmäärä	5
3.2	Elinvoimaindeksi.....	6
3.2.1	Aikuisväestön mediaanitulo	6
3.2.2	Yritystiheys	7
3.2.3	Koulutustasoindeksi.....	7
3.2.4	Työllisyysaste 35-44 v	8
3.2.5	Työpaikkaomavaraisuus-%.....	9
3.2.6	Taloudellinen huoltosuhde.....	9
3.3	Pito-/vetovoimaindeksi.....	10
3.3.1	Muuttajien pysyvyys indeksi	10
3.3.2	Asuntojen määrän kehitys	11
3.3.3	15-34 v henkilöitä kehitys	12
3.3.4	Pito-/vetovoimaindeksin laskenta	13

1 MITTARIT KUNTASTRATEGIAN TU- LOKSEN MITTAUKSESSA

1.1 Kuntien tehtävät ja kuntastrategia

Suomen kuntien ensisijaisena ja laissa määriteltynä tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia, edistää alueensa elinvoimaa ja järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Tätä kutsutaan *missioksi*.

Kuntastrategia perustuu tarkasteluun keskisistä muutoksia kunnan toimintaympäristössä ja määrittää tahtotilan kunnan toiminnan kehittämiseksi tarkasteluajanjaksolla. Tätä tahtotilaa kuvataan *visioksi*, joka kuvaa millainen kunnan halutaan olevan tarkastelujakson päätteeksi.

Hollolan kunnassa käytettävä strategiatyö pohjautuu valtuuston päättämään kuntastrategiaan, joka ilmentää sekä mission, että vision. Kuntastrategian pohjalta laaditaan valtuuston päätösvaltaan kuuluvat strategiset ohjelmat, jotka kuvaavat niitä keskeisiä laajoja muutoshjelmia, joita toteutetaan vision saavuttamiseksi. Strategiset ohjelmat huomioidaan kunnan talousarviossa ja talousarvio kuvaa ne keskeiset strategisen hankkeen toimet, joita talousarviovuonna tehdään.

1.2 Mittareista yleisesti

Strategian seuranta ja arviointi on sitä helpompaa mitä selkeämmin strategian toteutusta kuvaavat mittarit ja niiden tavoitetasot on määritetty. Strategisten mittareiden valintaa ja käyttökelpoisuutta ohjaavat seuraavat asiat: hyvä mittari on yksinkertainen, ymmärrettävä ja viestittävässä, se osoittaa kehityksen suunnan, on ristiriidattomasti määritetty ja sen tunnusluku on helposti tuotettavissa.

2 HOLLOLA – KUNTASTRATEGIAN MITTARIT

2.1 Strategian mittareista Hollolan kunnassa

Hollolan kuntastrategia vastaa kunnalle asetettuja tehtäviä, kohdan 1.1. mukaisesti.

Kuntastrategian keskiössä ovat

- kuntalaisten hyvinvointi
 - hyvinvoivat kuntalaiset, hyvinvoivassa ympäristössä
- kunnan elinvoima
 - kyky ylläpitää toimivaa elinkeino- ja palvelurakennetta, joka houkuttelee ja sitouttaa sekä yrityksiä että ihmisiä
- kunnan pito- ja vetovoima
 - kansalaiset pohtiessa asuinpaikkaansa, suosivat Hollolan kuntaa

Tämän tarkastelun pohjalta, kuntastrategialle on määritetty kolme sen vaikutuksia ja tuloksellisuutta kuvaavaa indeksiä. Indeksi on suhdeluku, joka ilmaisee, kuinka monta prosenttia tarkasteltava muuttuja on muuttunut perusajankohdasta. Perusajankohta on mitattu lähtötilanne, johon tulevaa kehitystä verrataan. Indeksien perusajankohdan arvo on yleensä 100, näin myös Hollolassa, jossa lähtötilanne perustuu tilastotietoon vuodelta 2024 (2024=100).

Hollolan kunnan strategiatason mittarit

Hollolan kuntastrategiassa muutoksen kautta kuntalaisten hyvinvointi lisääntyy, kunnan elinvoima kasvaa ja veto-/pitovoima vahvistuvat.

Kuntalaisten hyvinvoinnin kehitystä seurataan vuosittaisen Hyvinvointiraportin ja valtuustokauden kattavan Hyvinvointikertomuksen kautta.

Elinvoiman ja pito-/vetovoiman osalta, strategian tuloksellisuuden seuraamiseksi on muodostettu kaksi laskennallista indeksiä:

1. Elinvoimaindeksi
2. Pito-/vetovoimaindeksi

Kohdassa 3 on kuvattu kumpikin indeksi tarkemmin ja se, miten indeksi teknisesti tuotetaan saatavasta tausta-aineistosta.

Laskennallisten mittareiden raportointi

Kuntastrategian mittarien toteutumista raportoidaan osana tilinpäätöstä. Osavuosisat-sauksissa raportoidaan strategisten hankkeiden mittareita. Strategisten hankkeiden mittarit määritetään hankkeiden hyväksymisen yhteydessä, valtuuston päätöksellä.

Tässä dokumentissa on esimerkin vuoksi käytetty vertailuvuotta 2018. Strategian tulosten mittauksessa vertailuvuosi on 2024.

3 HOLLOLA – KUNTASTRATEGIAN MITTARI

Strategian tuloksellisuuden seuraamiseksi on muodostettu kaksi laskennallista indeksiä:

- 1. Elinvoimaindeksi
- 2. Veto-/pitovoimaindeksi

Kummankin indeksin perusajankohta on vuosi 2024, jolloin indeksi saa arvon 100.

Tässä Kappaleessa kuvataan kumpikin indeksi erikseen, seuraavin painoituksin:

- indeksin keskeinen mittausalue
- mihin tietolähteisiin indeksi perustuu
- miten tietolähteestä saatu tieto lasketaan indeksiarvoksi

3.1 Mittareille yhteinen tilastoaineisto

Tässä kappaleessa kuvataan kaikille indekseille yhteinen tietokuvaus. Kunkin indikaattorin laskennassa kuvataan erikseen, miten tätä yhteistä aineistoa indeksissä hyödynnetään.

3.1.1 Asukasmäärä

Kuvaus: Kunnan asukasmäärä tilastovuoden viimeinen päivä

Lähde: Tilastokeskus: Väestörakennetilasto, Tunnuslukuja alueittain

Tunnuslukuja väestöstä muuttujina Alue, Tiedot ja Vuosi

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hollola							
Väestö 31.12.	23 602	23 410	23 251	23 090	22 943	22 885	22 849

3.2 Elinvoimaindeksi

Elinvoimaindeksi kuvaa Hollolan kunnan elinvoiman kehittymistä, tässä kuvattavaan tilastoaineistoon perustuen. Indeksillä noudetaan, elinvoiman katsotaan vahvistuneen ja indeksi laskiessa elinvoiman katsotaan kunnassa alentuneen.

Elinvoimaindeksi lasketaan alla esitettyihin 7 indeksiin perustuen. Kaikki osaindeksit saavat saman painoarvon.

Elinvoimaindeksi = Osaindeksien summa / 7

Esimerkki (2018 =100)

		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Elinvoimaindeksi		100	101	101	101	102	103
Tulonsaajien mediaanitulo	Tilastokeskus INDEKSOITUNA	100	104	104	107	111	115
Yritystiheys	Yritysten toimipisteiden määrän kehitys suhteessa asukasmäärään INDEKSOITUNA	100	100	104	104	111	110
Koulutustasoindeksi	Tilastokeskus tieto INDEKSOITUNA	100	101	102	104	105	106
Työllisyysaste 35-44	Tilastokeskus: ikäluokka 35-44 työssäkäyvät suhteessa ikäluokan asukasmäärään INDEKSOITUNA	100	100	96	98	100	98
Työpaikkaomavaraisuus (%)	Tilastokeskuksen Työpaikkaomavaraisuus-%:n kehitys INDEKSOITUNA	100	102	100	97	97	97
Taloudellinen huoltosuhde	Tilastokeskus: kuinka monta ei-työssäkäyvää henkeä on sataa työssäkäyvää kohti INDEKSOITUNA	100	100	104	100	99	100

3.2.1 Aikuisväestön mediaanitulo

Kuvaus: Aikuisväestön tulojen mediaani kunnassa

Lähde: Tilastokeskus: Tulotaso, tuloerot, pienituloiset ja perusturvan varassa olevat asuntoväestössä muuttujina Alue, Tiedot ja Vuosi

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hollola						
Aikuisväestön henkilökohtainen käytettävissä oleva rahatulo, mediaani	26 985	27 672	27 746	27 820	26 970	26 301

Käsittely: Tilastopohjalta lasketaan indeksi, perusvuosi 2024.

Tilastotieto tilastovuodelta / Tilastotieto perusvuodelta * 100

3.2.2 Yritystiheys

Kuvaus: Yritysten toimipisteiden lukumäärä, suhteessa väestön määrään

Lähde: Tilastokeskus: Yritysten toimipaikat kunnittain

Yritysten toimipaikat kunnittain muuttujina Kunta, Vuosi ja Tiedot

	Yritysten toimipaikat (lkm)
Hollola	
2018	2 160
2019	2 152
2020	2 223
2021	2 202
2022	2 321
2023	2 309

Käsittely: Yritysten toimipaikat Hollolassa / Asukasmäärä Hollolassa

Tilastotieto tilastovuodelta / Tilastotieto perusvuodelta * 100

3.2.3 Koulutustasoindeksi

Kuvaus: 20 vuotta täyttäneiden kuntalaisten koulutuksen kesto

Lähde: Tilastokeskus: 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen, maakunnan, kunnan, sukupuolen ja ikäryhmän mukaan muuttujina
Alue, Ikä, Sukupuoli, Vuosi ja Tiedot : Koulutustasomittain

Käsittely:

	Väestön koulutustasomittain 20 vuotta täyttäneelle väestölle
Hollola	
Yhteensä	
Yhteensä	
2018	352,1
2019	355,5
2020	359,8
2021	365,0
2022	369,8
2023	374,5
2024	379,4

Käsittely: Tilastotieto tilastovuodelta / Tilastotieto perusvuodelta * 100

3.2.4 Työllisyysaste 35-44 v

Kuvaus: 35-44 vuotiaiden työllistymisaste kuvaa työllistymiseen kiinnittäytymisestä, työuran keskeisessä vaiheessa. Tässä ikäluokassa työttömyyden voidaan katsoa ilmentävän pitkäkestoisesta ongelmasta työllistymisessä työuralla.

Lähde: Tilastokeskus Väestö 35-44 v ja Työssä 35-44 v (Työlliset asuinalueen, pendelöinnin, koulutusasteen, iän ja vuoden mukaan)

Väestö 31.12. muuttujina Kunta, Vuosi, Sukupuoli, Tiedot ja Ikä

	Yhteensä									
	Väestö 31.12.									
	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
Hollola										
2018	313	291	271	285	257	316	312	299	334	291
2019	277	311	296	272	286	247	318	304	298	325
2020	273	280	322	302	272	297	239	311	311	299
2021	233	276	280	338	298	271	298	242	309	314
2022	223	244	276	270	337	300	273	302	248	307
2023	238	236	251	284	274	345	304	278	299	243
2024	259	254	246	245	281	282	345	309	282	295

Työlliset muuttujina Alue, Pendelöinti, Koulutusaste, Ikä, Tiedot ja Vuosi

	35 - 44					
	Työlliset					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hollola						
Yhteensä						
Yhteensä	2 540	2 501	2 395	2 399	2 371	2 310

Käsittely: Työllisyysaste 35-44 v= työlliset / väestö

Työllisyysaste 35-44 v tilastovuodelta / Työllisyysaste 35-44 v perusvuodelta * 100

3.2.5 Työpaikkaomavaraisuus-%

Kuvaus: Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

Lähde: Tilastokeskus: Työpaikkaomavaraisuus alueittain

	Työpaikkaomavaraisuus, %
Hollola	
2018	63,2
2019	64,3
2020	63,4
2021	61,6
2022	61,3
2023	61,3

Käsittely: Tilastotieto tilastovuodelta / Tilastotieto perusvuodelta * 100

3.2.6 Taloudellinen huoltosuhde

Kuvaus: Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Työssäkäyntitilastossa lasketaan, kuinka monta työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa on sataa työllistä kohden.

Lähde: Tilastokeskus: Tunnuslukija väestöstä

Tunnuslukuja väestöstä muuttujina Alue, Tiedot ja Vuosi

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hollola							
Taloudellinen huoltosuhde	141,6	142,6	151,3	142,6	138,0	141,7	.

Käsittely: Tilastotieto tilastovuodelta / Tilastotieto perusvuodelta * 100

3.3 Pito-/vetovoimaindeksi

3.3.1 Muuttajien pysyvyys indeksi

Kuvaus: Kunnassa sisäiseen muuttopäätökseen päätyneiden määrä verrattuna kunnasta poismuuttaneiden määrään

Lähde: Tilastokeskus: Väestönmuutokset ja väkiluku alueittain

Väestönmuutokset muuttujina Alue, Vuosi ja Tiedot

	Kuntien välinen lähtömuutto	Kunnan sisäinen muutto
Hollola		
2018	1 410	1 225
2019	1 410	1 263
2020	1 466	1 136
2021	1 356	1 210
2022	1 393	1 086
2023	1 263	1 012
2024	1 231	1 105

Käsittely:

1. Kunnan sisäinen muutto / (Kunnan sisäinen muutto + Kuntien välinen lähtömuutto)
2. Laskettu tieto tilastovuodelta / Laskettu tieto perusvuodelta * 100

3.3.2 Asuntojen määrän kehitys

Kuvaus: Asuntojen lukumäärän kehitys kunnassa.

Lähde: Tilastokeskus Paavo-tietokanta (postinumeroittain)

12f4 -- 6. Rakennukset ja asunnot, 2010-2023

6. Rakennukset ja asunnot muuttujina Tiedot, Postinumeroalue ja Vuosi

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Asunnot (RA)						
15270 Kukkiila (Hollola)	694	695	709	710	720	729
15820 Okeroinen (Hollola)	418	414	413	420	415	416
15860 Kartano (Hollola)	1 990	2 012	2 026	2 053	2 054	2 062
15870 Salpakangas (Hollola)	2 406	2 405	2 404	2 410	2 442	2 443
15880 Soramäki (Hollola)	2 279	2 276	2 294	2 293	2 299	2 289
15980 Messilä (Hollola)	...	0	...	...	...	...
16500 Herrala (Hollola)	405	402	414	416	410	411
16630 Tennilä (Hollola)	132	131	134	135	135	134
16710 Hollola kk (Hollola)	429	427	433	431	431	431
16730 Kutajärvi (Hollola)	444	446	451	452	449	448
16790 Manskivi (Hollola)	56	54	60	61	60	60
16800 Hämeenkoski (Hollola)	1 086	1 081	1 122	1 117	1 112	1 105
17110 Kalliola (Hollola)	475	477	481	477	477	478
17120 Paimela (Hollola)	265	261	266	267	264	264

Käsittelyt: Postinumero kohtaisten tilastotietojen summa tilastovuonna /

Postinumero kohtaisten tilastotietojen summa perusvuonna * 100

3.3.3 15-34 v henkilöitä kehitys

Kuvaus: Muuttoalttiimpien ikäluokkien nettomuutos kunnassa

Lähde: Tilastokeskus, 11re -- Väestö iän (1-v.) ja sukupuolen mukaan alueittain, 1972-

Väestö 31.12. muuttujina Alue, Ikä, Sukupuoli, Tiedot ja Vuosi

	Yhteensä						
	Väestö 31.12.						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hollola							
15	328	341	361	317	312	305	272
16	304	319	330	345	306	305	293
17	300	289	311	314	329	297	300
18	262	256	257	285	278	299	277
19	225	200	196	203	218	224	252
20	143	179	145	145	131	153	158
21	141	113	141	105	108	110	123
22	133	125	93	121	99	100	107
23	135	125	118	88	113	104	94
24	132	136	118	126	88	112	112
25	150	132	150	126	132	101	118
26	160	159	148	161	136	146	112
27	164	175	182	173	173	137	156
28	199	187	191	198	180	193	156
29	206	214	194	200	211	192	198
30	196	205	217	208	215	225	212
31	200	204	219	232	218	225	239
32	214	212	211	222	243	234	239
33	260	223	222	211	238	239	254
34	273	266	230	223	238	253	253

Käsittely: tilastotietojen summa tilastovuonna / tilastotietojen summa perusvuonna * 100

3.3.4 Pito-/vetovoimaindeksin laskenta

Pito-/vetovoimaindeksi kuvaa Hollolan kunnan pito- ja vetovoiman kehittymistä, tässä kuvattavaan tilastoaineistoon perustuen. Indeksiksi noustessa, pito- ja vetovoiman katsotaan vahvistuneen ja indeksi laskiessa pito- ja vetovoiman katsotaan kunnassa alentuneen.

Pito- ja vetovoimaindeksi lasketaan alla esitettyihin 3 indeksiin perustuen. Kaikki osaindeksit saavat saman painoarvon.

Pito- ja vetovoimaindeksi = Osaindeksien summa / 3

Esimerkki (2018 =100)

		<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Veto-/pitovoima-indeksi (2018=100)		100	100	98	100	97	98
Muuttajien pysyvyysindeksi	Tilastokeskus INDEKSOITU	100	102	94	101	94	96
Asuntojen määrän kehitys (2018 =100)	Tilastokeskus INDEKSOITU	100	100	101	101	102	102
15-34 v henkilöitä kehitys (2018=100)	Tilastokeskus INDEKSOITU	100	98	98	97	96	96